

5. ŻYCIE RODZINNE I TOWARZYSKIE: okresy życia, członkowie rodziny, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy*

5a.mp3 długość nagrania: 07:55

Okresy życia, życie

wiek dziecięcy i dojrzewanie

życie / żyć, mieszkać
ciąża / Ona jest w ciąży.
data urodzenia
Będzie miała dziecko!
poród
Urodziła dziecko.
noworodek / Jest śliczny!
przybrane dzieci/rodzice

life / to live
pregnancy / She's pregnant.
date of birth
She's going to have a baby!
childbirth, delivery
She's (just) had a baby.
baby / He's cute!
foster children/parents

www.maturazangielskiego.net

dziecko / dorosły	child / grown-up, adult
bliźniaki / trojaczki	twins / triplets
grzechotka	rattle
huśtawka / huścić się	swing / to swing
kołysanka	lullaby
kołyska	cradle
pielucha	nappy, <i>USA</i> : diaper
smoczek	dummy
wózek dziecięcy (głęboki) / spacerówka	pram / pushchair
zabawki / gry / lalki / misie	toys / games / dolls / teddy bears
zjeżdżalnia	slide
bawić się	to play, to have fun
plac zabaw	children's playground
karmić / jedzenie	to feed / food
kapać (np. dziecko) / brać kąpiel	to bathe / to take a bath
płakać / płaczliwy	to cry / weepy, tearful
raczkować	to crawl
rosnąć	to grow
uczyć się chodzić/mówić	to learn to walk/talk
upaść, przewrócić się	to fall over
ząbkować / ząbkowanie	to teethe / teething trouble
opiekunka do dziecka	babysitter
bierzmowanie	confirmation, to be confirmed
dojrzewanie	puberty
Pierwsza Komunia	First Communion
chłopak / dziewczyna (sympatia)	boyfriend / girlfriend
zakochać się w kimś / kochać	to fall in love with <i>sb</i> / to love <i>sb</i>
chodzić ze sobą	to go out together, to date
oświadczyć / oświadczyć się komuś	proposal / to propose to <i>sb</i>
zaręczyny / być zaręczonym	engagement / to be engaged, to get engaged
przyjęcie zaręczynowe	engagement party
pierścionek zaręczynowy	engagement ring

↓ 04:04

dzień ślubu	wedding day
kawaler	bachelor
małżeństwo	marriage
mąż	husband
miesiąc miodowy	honeymoon
jechać na miesiąc miodowy	to go on <i>one's</i> honeymoon
narzeczony / narzeczona	fiancé / fiancée
niezameżna, nieżonaty	single
obrączka	wedding ring
pan młody	groom, bridegroom
panna młoda / drużna	bride / bridesmaid
pobrać się	to get married
powtórnie się ożenić, wyjść za mąż	remarry
przyszły mąż / żona	husband-to-be / wife-to-be
rozwód	divorce
rozwódziona	divorced
rozwieść się	to divorce, to get divorced
rozwodnik, rozwódka	divorcee
separacja	separation
stara panna	spinster
świadek	best man
wesele	wedding reception
przyjęcie	reception
zameżna, żonaty	married
zaproszenie	invitation
zerwać ze sobą	to split up, to break up
żona	wife

Gratulacje z okazji ślubu!

Congratulations on your wedding day!

dorosłość

↓ 06:10

umrzeć / odejść (umrzeć)	to die / to pass away
zabić kogoś	to kill <i>sb</i>
zginąć (np. w wypadku)	to be killed (in an accident)
popęlić samobójstwo	to commit suicide, to kill <i>oneself</i>

www.maturazangielskiego.net

cmentarz	cemetery, (przy kościele) graveyard
grób	grave
kremacja	cremation
pochówek / pochować	burial / to bury
pogrzeb	funeral
właściciel zakładu pogrzebowego	undertaker, funeral director
trumna	coffin
wdowa / wdowiec	widow / widower
spadkobierca / spadkobierczyni	heir / heiress
być spadkobiercą <czegoś>	to be heir to...
testament	will
odziedziczyć / spadek	to inherit / inheritance
żałoba / być w żałobie	mourning / to mourn, to be in mourning
Tak mi przykro.	I'm so sorry!

B

Członkowie rodziny ➔ patrz: **pkt 1A, str. 10.**

Czynności życia codziennego ➔ patrz: **pkt 2E, str. 25.**

C

5c.mp3 długość nagrania: 05:33

Formy spędzania czasu wolnego ➔ Patrz również:

Podróżowanie i turystyka, pkt 8, str. 80.

Sport, pkt 10, str. 108.

Kultura: kino, teatr, muzea, radio i telewizja (pkt 9A, str. 98).

literatura (pkt 9A, str. 100 i 15D, str. 157), muzyka (pkt 9A, str. 98 i 15D, str. 158).

Zainteresowania (hobbies)

bawić się	to have a good time, to have fun
świetnie się bawić	to have a great time
czas wolny	free time
spędzać, np. czas	to spend
lubić coś (bardzo)	to enjoy <i>sth</i>
Bardzo lubię czytać.	I enjoy reading.
zacząć uprawiać... pływanie/aktorstwo...	take up... swimming/acting...

materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enet.pl

mieć nowe hobby	take up a new hobby
czytać książki	to read books
gotować	to cook
grać na gitarze/pianinie	to play the guitar/piano
jeździć konno / wybrać się na jazdę konną	to ride a horse / to go horse-riding
jeździć na łyżwach / wybrać się na łyżwy	to skate / to go skating
jeździć na rowerze	to ride a bike
majsterkowanie	DIY (do-it-yourself)
nurkowanie / nurkować / nurek	diving / to dive / a diver
odpocząć / zdrzemnąć się	to have(take) a rest / to have(take) a nap
leniuchować	to laze around, to laze about
wylegiwać się w łóżku	to lie in, to have a lie-in
oglądać telewizję / filmy na DVD	to watch TV / to watch a DVD
podróżowanie / podróżować	travelling / to travel, to go travelling
podróżnik	traveller <i>albo</i> traveler
polowanie / polować	hunting / to hunt, to go hunting
myśliwy	hunter
pójść na spacer	to go for a walk
Chodźmy na spacer!	Let's go for a walk!
praca w ogrodzie / pracować w ogrodzie	gardening / to do the gardening
rozwiązywać krzyżówki	to do crossword puzzles, to do crosswords
rzeźbienie / rzeźba / rzeźbiarz / rzeźbić	sculpting / sculpture / sculptor / to sculpt
słuchać muzyki	to listen to music
tańczyć / tancerz, tancerka	to dance / dancer
turystyka	tourism
uprawiać sport	to do a sport
wędkarstwo / iść na ryby / wędkarz	angling / to go fishing / angler
wspinaczka górską / alpinista	mountaineering / mountaineer
wyjść z psem (na spacer)	to walk the dog
zbierać (znaczki)	to collect (stamps)
żeglarstwo	sailing, yachting
żeglować	to go sailing, to go yachting, to sail
żeglarz	sailor

Gry (games)

⬇ 04:15

gra planszowa
karty

board game
(playing) cards

kości / kości człowieka, zwierzęcia	dice / bones
rzucać kości	to roll the dice
puzzle	jigsaw (puzzle)
rzutki	darts
szachy	chess
zabawa w chowanego	hide-and-seek
zagadki / zgadywanki	riddles / quiz
oszukiwać / oszust	to cheat / cheat
przegrać / przegrywający	to lose / loser
osoba, która nie umie przegrywać	bad loser
wygrać / zwycięzca	to win / winner
rzucać monetę / Orzeł czy reszka?	to toss a coin / Heads or tails?
➔ Patrz również: popularne dyscypliny sportu, pkt 10A, str. 108.	

5d.mp3   długość nagrania: 04:30

Święta i uroczystości (styl życia)

święto państwowe/kościelne	national holiday/religious holiday
święto (religijne)	feast (day)
Nowy Rok	New Year's Day
dzień św. Walentego (14 lutego)	St. Valentine's Day
Niedziela Palmowa	Palm Sunday
Święta Wielkanocne	Easter
Poniedziałek Wielkanocny	Easter Monday
1 Maja	1st May, May Day
3 Maja (Polska)	Constitution Day
Dzień Matki (26 maja)	Mother's Day
Dzień Ojca (23 czerwca)	Father's Day
Święto Niepodległości (USA, 4 lipca)	Independence Day
Święto Pracy (USA, pierwszy poniedziałek września)	Labor Day
Wszystkich Świętych (Polska)	All Saint's Day
Święto Dziękczynienia (USA, czwarty czwartek listopada)	Thanksgiving Day
Wigilia Bożego Narodzenia	Christmas Eve
Boże Narodzenie (25, 26 XII)	Christmas

materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enet.pl

dzień Bożego Narodzenia	Christmas Day
26 XII (Anglia)	Boxing Day
Wesołych Świąt (Bożego Narodzenia)!	Merry Christmas!
sylwester (31 grudnia)	New Year's Eve

---

imieniny	name day
urodziny / obchodzić urodziny	birthday / to celebrate a birthday
przyjęcie, impreza	party, <i>potocznie</i> : a do, a get-together
rocznica / rocznica ślubu	anniversary / wedding anniversary

Christmas (Boże Narodzenie)

⬇ 01:55

Święty Mikołaj	Santa (Claus), Father Christmas
choinka	Christmas tree
kartki świąteczne	Christmas (greetings) cards
kolędy / kolędnicy	(Christmas) carols / carol-singers
pasterka, msza o północy	midnight mass
dzielić się opłatkiem	to share holy wafers
ozdabiać / ozdoby	to decorate / decorations
lameta (ozdoby choinkowe)	tinsel
ostrokrzew	holly
renifer	reindeer
sanie	sleigh
siano	hay
świeczki	candles

Easter (Święta Wielkanocne)

⬇ 03:01

Wielki Tydzień	Holy Week
Zmartwychwstanie	the Resurrection
jajka wielkanocne, pisanki	Easter eggs
post / pościć	fast / to fast
symboliczne, małe prezenty	small presents

⬇ 03:22

Opis uroczystości lub święta

The feast/celebration I like best is...

Święto, które/Uroczystość, którą lubię najbardziej...

It is celebrated on...

Obchodzi się je/ją w <dniu>...

It is a tradition that...

Jest tradycją, aby...

This is the moment/day everybody waits for.

To jest chwila, na którą/dzień, na który wszyscy czekają.

An atmosphere/A time of excitement.

Atmosfera / Czas podekscytowania.

A joyful time; a happy time.

Radosny czas.

We gather together at the (dinner) table/for dinner.

Ziadamy wspólnie przy stole/przy obiedzie.

to arrange a party/meeting

przygotować, zorganizować przyjęcie/spotkanie

5e.mp3 długość nagrania: 01:43

Konflikty i problemy - poziom rozszerzony

konflikt	conflict
problemy / rozwiązania	problems / solutions
rozwiązać problem	to solve a problem
pogodzić się z kimś	to make up with <i>sb</i>
	to make <i>one's</i> peace with <i>sb</i>
rozstać się z kimś	to break up with <i>sb</i> , to split up with <i>sb</i>
spierać się, kłócić się z kimś (o coś)	to have an argument
	to have a row with <i>sb</i> (about <i>sth</i>)
wychowanie / wychować kogoś	upbringing / to bring <i>someone</i> up
być dobrze wychowanym	to be well-brought up
być źle wychowanym	to be badly-brought-up
nieuprzejmy, niekulturalny / niegrzeczny	impolite / bad, naughty, rude
ogłada / kulturalny/uprzejmy, życzliwy	manners / polite/kind
dobrze maniery	good manners
mieć dobre maniery	to have good manners
różnica pokoleń	generation gap
uciec z domu	to run away from home